BEGROTING 2023

INHOUDSTABEL

Voorwoord 3

Bedrijfsstructuur 4

Toelichtende nota - C-smart: Lokaal Digitaal 6

Partner in data gedreven beleid 7

De C-smart aankoopcentrale 10

Veilige informatiestromen 13

Begroting 2023 – Toelichting cijfers 16

Voorwoord

Geachte Vennoot,

Met minder dan een “slim” bestuur nemen we geen genoegen meer. Ook het “Gemeentehuis van de toekomst” wordt niet langer gemaakt met bakstenen en mortel, maar krijgt steeds meer virtueel vorm. De dienstverlening van lokale besturen aan burgers, bezoekers, verenigingen en bedrijven zal meer dan ooit een digitale dienstverlening zijn. Het loket van de toekomst is weldra niet meer dan een gesofisticeerde app die quasi elke burger op z’n eigen smartphone letterlijk op zak heeft. Die dienstverlening is meer dan ooit op maat gesneden, op maat van het eigen ‘burgerprofiel’.

Besturen staan dus voor een belangrijke bijstelling van hun visie op en organisatie van hun dienstverlening. En om die omslag concreet te maken, vindt elk bestuur wellicht best niet zelf opnieuw het warme water uit. Samenwerken is in 2023 dan ook meer dan ooit de boodschap. Net daar kan ons samenwerkingsverband voor de nodige ondersteuning en versnelling zorgen.

Met de collectieve aankoopinitiatieven positioneert C-smart zich al geruime tijd op het snijvlak tussen de lokale besturen en “de markt”. In de overtuiging dat het vrije initiatief de beste oplossingen voortbrengt, situeren we de eigen kerntaken graag op de brug tussen klant en leverancier, tussen de besturen en de gespecialiseerde dienstenaanbieders. C-smart beschikt dan ook over het unieke profiel om die dialoog daadkrachtig te ondersteunen. Vanuit onze rijke traditie beheersen wij het technische jargon van de opdrachtnemers en delen we de kijk van moderne overheidsorganisaties op de meerwaarde van duurzame technologische innovatie.

Het samenbrengen van expertise en het vergroten van de slagkracht van lokale overheden is de rode draad doorheen de kerntaken van onze vereniging. C-smart investeert in de realisatie van een aantrekkelijke balans tussen de vraagzijde enerzijds en de aanbodzijde anderzijds. Onze Vlaanderen brede samenwerking, die wordt gedragen door 271 leden, realiseert de schaalgrootte die elk initiatief relevant kan maken voor de marktspelers in de spits van het technologische peloton. Samen vormen we immers één virtuele centrumstad van meer dan 3 miljoen inwoners!

C-smart werkt ook samen met meer dan 120 lokale besturen aan veilige informatiestromen. En met het overheidsdatacenter in Geel beschikt Cipal over een unieke troef om de leden van de vereniging tastbaar te ontzorgen bij de logische en fysieke beveiliging van de bedrijfskritieke componenten in het eigen netwerk.

C-smart onderscheidt zich door de nauwe band met de lokale besturen, die aandeelhouder zijn en vertegenwoordigd worden in de bestuursorganen. Wij vinden die band zeer belangrijk. Wij zijn er immers van overtuigd dat de huidige digitale transformatie die onze maatschappij doormaakt te belangrijk is om louter aan ingenieurs en technici over te laten. Het thema raakt alle geledingen van de maatschappij, biedt kansen maar houdt ook risico’s in. Net omwille van de grote maatschappelijke impact is het een belangrijk thema voor het beleidsniveau en onze politici.

Wij verheugen ons op een verdere vruchtbare samenwerking in 2023 en danken u, namens de raad van bestuur en het personeel, voor het vertrouwen in Cipal!

Paul Verbeeck

Voorzitter

BEDRIJFS-STRUCTUUR

STRUCTUUR VAN DE CIPALGROEP

De dienstverlenende vereniging Cipal (“Cipal dv”) is een intergemeentelijk samenwerkingsverband overeenkomstig deel 3, titel 3 van het Decreet Lokaal Bestuur. Cipal dv telt heden 271 vennoten (Vlaamse steden en gemeenten, OCMW’s, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, hulpverleningszones, welzijnsverenigingen en een stadsregio) die van haar diensten gebruik maken. Samen vertegenwoordigen zij meer dan 3 miljoen inwoners!

Het accent van haar dienstverlening, gekend onder de naam “C-smart”, ligt op het samen aankopen van IT-oplossingen en -diensten, op het verzorgen en beheren van veilige informatiestromen, en op het bundelen van krachten om onze vennoten bij hun digitale transformatie en smart city-beleid te ondersteunen. Daarbij zorgt ons samenwerkingsverband voor een efficiëntere verbinding tussen de lokale overheden enerzijds en de privé-aanbieders van technologische oplossingen anderzijds.

De voorbije jaren heeft Cipal gekozen voor een strategie van “ondernemende overheid”, waarbij de activiteiten van commerciële en technische aard - zoals software ontwikkelen, commercialiseren en ondersteunen - werden ondergebracht in publiek-private samenwerkingsverbanden.

Deze keuze gebeurde vanuit de overtuiging dat dit extra schaaleffecten zou genereren en dat alzo extra meerwaarde gecreëerd zou kunnen worden. Dit had ook als voordeel dat de voorinvesteringen en risico’s m.b.t. de ontwikkeling van software niet langer door Cipal dv gedragen werden, maar naar de privaatrechtelijke entiteiten werden afgewenteld.

In dat kader heeft Cipal nv, de publieke dochterneming van Cipal dv, in de loop van 2016 haar bedrijfstakken ‘ICT-activiteiten’ en ‘HR-activiteiten’ met inbegrip van het bijbehorende personeel ingebracht in de joint venture Cipal Schaubroeck nv waarvan het 50 procent van de aandelen bezit.

Cipal Schaubroeck heeft zich sindsdien verder versterkt, alsook tal van spin-offs gerealiseerd waaronder Remmicom, Green Valley, A&S Solutions en Fairville. Allen zijn het investeringen die zowel meerwaardecreatie nastreven, maar die tegelijk ook een dienstenaanbod leveren aan de lokale besturen vanuit lokaal verankerde bedrijven. Deze verruimingsbeweging was ook een noodzaak voor Cipal Schaubroeck om het hoofd te kunnen bieden aan de stijgende investeringen in de sector, alsook om zich te wapenen tegen toenemende (internationale) concurrentie. Mede hierdoor steeg de tewerkstelling in de groep aanzienlijk tot meer dan 500 medewerkers.

Einde 2021 werd een herschikking doorgevoerd van de bestaande participaties met Nuhma, waardoor Nuhma een belang van 5% in Cipal nv verwierf. De participaties met Nuhma bevonden zich tot dan op het privaatrechtelijke niveau, hetgeen eerder onlogisch was gezien het publieke karakter van Nuhma. De publiek-publieke samenwerking met Nuhma binnen Cipal nv biedt ook een extra hefboom voor toekomstige rendementsgroei bij Cipal Schaubroeck en een extra garantie voor gemeentelijke verankering.

In het kader van deze herschikking werd Cipal nv gewaardeerd op 50 miljoen euro, terwijl de huidige boekwaarde slechts 15,1 miljoen euro bedraagt. De gerealiseerde meerwaarde op het belang van 5% in het kapitaal van Cipal nv leverde Cipal dv in 2021 een uitzonderlijke financiële opbrengst van 1,7 miljoen euro op. Voornoemde meerwaarde is een eerste concrete toetsing die aantoont dat de strategie die Cipal dv enkele jaren geleden inzette, door activiteiten in de publiek-private samenwerking Cipal Schaubroeck te bundelen, succesvol blijkt.

Deze meerwaarde op de dochterondernemingen biedt ook mogelijkheden naar de toekomst om mogelijks in één beweging de ganse boekhoudkundige verwerking van de toekomstige pensioenkosten achter ons te laten. Dit onderzoek is volop bezig.

Naast haar participatie in Cipal nv, heeft Cipal dv ook een participatie in Poolstok cv. Poolstok biedt ondersteuning aan het personeels- en organisatiebeleid van Vlaamse openbare besturen en vormt daarbij de verbinding tussen de private spelers enerzijds en de afnemende overheden anderzijds.

TOELICHTENDE NOTA

PARTNER IN DATA GEDREVEN BELEID

Data en technologie, bouwstenen voor een slimme dienstverlening

Met minder dan een ‘slim’ beleid nemen we geen genoegen meer. Alomtegenwoordige en steeds meer betaalbare spitstechnologie moet de stad, de gemeente, zelfs het dorp, de wijk, de straat evident slimmer kunnen maken. Dat lokale besturen dankzij nieuwe technologische oplossingen een omgeving creëren waarin burgers gelukkiger kunnen leven, wonen en werken, is tegenwoordig een evidentie. En diezelfde besturen horen ook de volle aandacht te geven aan de lokale economische actoren. Dat is althans het verwachtingspatroon dat is gaan rijpen bij de bevolking en niet in het minst bij de ondernemers die in de eigen persoonlijke en professionele leefwereld permanent op het comfort en de efficiëntie van moderne technologie en communicatie kunnen rekenen.

In de praktijk is het voor de lokale besturen echter vaak net steeds minder evident om de nieuwste technologieën op eigen kracht te blijven verwerven en beheersen. Een lokaal bestuur heeft doorgaans te weinig ruimte om permanent de trends bij te benen, laat staan om ze allemaal meteen doeltreffend in te zetten. De zelflerende netwerken en de kunstmatige intelligente algoritmes mogen dan steeds betekenisvoller worden voor de verdere ontwikkeling van mens en maatschappij, ze blijven meestal een brug te ver verwijderd van dagelijks lokaal bestuur. De talrijke ondersteunende inspanningen van de hogere overheden ten spijt, blijft “de data gedreven digitale lokale overheid” vooralsnog een eerder abstract gegeven.

Dat het systematisch verzamelen en slim analyseren van data ook voor overheden een belangrijke meerwaarde kan zijn, is nochtans een verworven inzicht. Zowel de meting van de eigen operationele prestatie als de zee van informatie die via allerlei sensoren door de omgeving kan worden aangereikt, bevatten vaak een nog onontgonnen schat aan informatie die de organisatie op weg kan helpen naar een betere en een meer efficiënte invulling van de opdracht. Het ontwikkelen en onderhouden van een sluitende digitale strategie ter zake is echter, in combinatie met de operationele uitdagingen van alledag, vaak een al te zware opgave voor de eigen lokale IT-afdeling. De kwaliteitsvraag van de interne klant mag immers niet verzuimd worden, ook al lijkt die de aandacht voor de externe klanten soms te verdringen.

Het gemeentehuis van 2023 is geen exclusief fysiek gegeven meer, maar krijgt steeds meer virtueel vorm. De dienstverlening van lokale besturen aan burgers, bezoekers en bedrijven zal een digitale dienstverlening zijn. Het loket van de toekomst is weldra niet meer dan een mobiele app die quasi elke burger, op z'n eigen smartphone, letterlijk op zak heeft. De dienstverlening is bovendien meer dan ooit op maat gesneden, op maat van het eigen 'burgerprofiel'. En vanuit de virtuele cockpit van de eigen stad of gemeente - o.b.v. de metingen en simulaties in de "digitale replica" of "digital twin", moeten beleidsmakers én operationele managers met vertrouwen onderbouwde beslissingen kunnen nemen. Besturen staan dus voor een belangrijke bijstelling van hun visie op en organisatie van de dienstverlening. En om die omslag concreet te maken, vindt elk bestuur wellicht best niet zelf opnieuw het warme water uit.

Samenwerken is ook in 2023 meer dan ooit de boodschap. Lokale besturen moeten hun visie en ervaringen kunnen delen om beter beslagen op de innovatiemarkt te komen en in een win-win modus met de aanbieders van innovatieve oplossingen in dialoog te gaan. Net daar kan ons samenwerkingsverband voor de nodige ondersteuning en versnelling zorgen.

Partner van slimme overheden op de innovatiemarkt

C-smart belichaamt die bundeling van krachten tussen lokale besturen groot en klein. En met de collectieve aankoopinitiatieven positioneert C-smart zich al geruime tijd op het snijvlak tussen de lokale besturen en "de markt". In de overtuiging dat het vrije initiatief de beste oplossingen voortbrengt, situeren we de eigen kerntaken graag op de brug tussen klant en leverancier, tussen de besturen en de gespecialiseerde dienstenaanbieders. C-smart beschikt dan ook over het unieke profiel om die dialoog daadkrachtig te ondersteunen. Vanuit onze rijke traditie beheersen wij het technische jargon van de opdrachtnemers en delen we de kijk van moderne overheidsorganisaties op de meerwaarde van duurzame technologische innovatie.

De bundeling van krachten moet niet alleen de knowhow van de besturen opdrijven om de marktvraag correct te formuleren. De samenwerking moet ook de nodige economische hefbomen opleveren om de beste voorwaarden te bedingen en ze moet de aanbieders voldoende houvast bieden bij de permanente investeringsvraagstukken waarmee zij zich geconfronteerd zien. Een stuwende competitieve dynamiek is zelden duurzaam in een versnipperde markt. De juiste schaal is belangrijk opdat onze innovatieve bedrijven zich niet afkeren van de eigen overheidsmarkt. Ze moeten net alle kansen krijgen om lokaal referentieoplossingen te realiseren die vervolgens een hefboom kunnen zijn bij het waarmaken van de internationale ambities.

Het samenbrengen van expertise en het vergroten van de slagkracht van lokale overheden is de rode draad doorheen de kerntaken van onze organisatie. C-smart investeert in de realisatie van een aantrekkelijke balans tussen de vraagzijde enerzijds en de aanbodzijde anderzijds. Onze Vlaanderen brede samenwerking die wordt gedragen door 271 leden, realiseert de schaalgrootte die elk initiatief relevant kan maken voor de marktspelers in de spits van het technologische peloton. Samen vormen we immers één virtuele centrumstad van meer dan 3 miljoen inwoners.

De C-smart aankoopcentrale en veilig informatiebeheer, fundamenten van onze dienstverlenende meerwaarde

Onze C-smart experten concentreren zich graag op concrete, tastbare meerwaarde in de dienstverlening. Een vaste pijler in dit aanbod is de inrichting van raamovereenkomsten die de digitale transformatie van overheden ondersteunen. De noden en wensen van de besturen worden vertaald in bestekteksten en aanbestedingsprocedures met een groot bereik. We realiseren een marktplaats voor Vlaanderen waar (lokale) overheden de aanbieders van slimme oplossingen kunnen ontdekken en, bevrijd van administratieve lasten, tot snelle aankopen kunnen beslissen. Daarnaast leveren we ook diensten gerelateerd aan veilige informatiestromen en begeleiden we besturen bij het uittekenen van hun strategisch beleid en hun digitale transformatietrajecten.

C·SMART

DE C-SMART AANKOOPCENTRALE

Aantrekkelijke raamcontracten voor maximale ontzorging

C-smart ontzorgt besturen bij het aankopen van traditionele ICT-middelen maar ook en niet in het minst van slimme innovatieve oplossingen. De inrichting van overheidsopdrachten voor de verwerving van technologische oplossingen en diensten vergt meestal een belangrijke inspanning. De redactie van de nodige bestekken is vaak complex en tijdrovend en vereist telkens een investering in specifieke knowhow. De doorlooptijd is doorgaans ook vrij lang daar waar de noden acuut aan de orde kunnen zijn.

C-smart neemt die zorgen en werklast graag over van de besturen en ontwikkelt proactief een aantal snelwegen naar hedendaagse, technologische producten en diensten. Door aankoopinitiatieven te bundelen zorgen we daarenboven voor interessante voorwaarden en voor de scherpste prijzen. Toetreden tot de C-smart raamcontracten kan vrijblijvend. Het engagement van de opdrachtnemers wordt zo duurzaam mogelijk verankerd voor de volledige looptijd van de overeenkomst en de (kandidaat)afnemers krijgen op eenvoudig verzoek inzage in alle relevante stukken die de raad van bestuur van de dienstverlenende vereniging naar de toewijzing van de overheidsopdracht hebben geleid. Er geldt geen aankoopverplichting. Besturen kunnen intekenen op basis van een eenvoudige raadsbeslissing en op die manier meteen toegang krijgen tot een cataloog van duizenden slimme artikels, producten en diensten.

In 2023 besteden we vooreerst bijzondere aandacht aan de vernieuwing van de zeer populaire raamcontracten ‘standaard software’ en ‘generieke ICT-infrastructuur’. Deze overeenkomsten werden gesloten met resp. SoftwareOne nv en Dustin nv en kennen beide een rijke “multi vendor” invulling. Met twee nieuwe overheidsopdrachten o.b.v. een open Europese competitie streven we naar een optimale continuïteit van deze C-smart dienstverlening.

De raamcontracten ter ondersteuning van burgerparticipatie projecten die worden gerealiseerd door de opdrachtnemers CitizenLab nv en Indiville bv zijn nog steeds beschikbaar. De afnemers kunnen er ook in 2023 terecht voor een breed scala aan kwaliteitsvolle hulpmiddelen om de inspraak van en de transparante terugkoppeling naar de burger, professioneel aan te pakken. Meer concreet gaat het dan om de inschakeling van een online participatieplatform waarop lokaal participatief beleid digitaal invulling krijgt en de inrichting van burgerpanels voor professioneel onderzoek naar wat er leeft bij de eigen bevolking.

Voor de verwerving van discussie-, audio- en videosystemen kunnen besturen beroep doen op de raamovereenkomsten met Play AV nv en Videocenter nv. De afnemers vinden er tal van professionele opties om de gemeenteraden virtueel te organiseren en live uit te zenden. Deze raamovereenkomst voorziet ook in alle bijhorende dienstverlening zoals o.a. installatie, configuratie ondersteuning, onderhoud en opleiding.

De raamovereenkomst voor smart city oplossingen op basis van een “cloud platform voor incentivering” kent een aantal kant-en-klare totaaloplossingen die meteen “end to end” invulling aan populaire smart city thema’s zoals mobiliteit, (verkeers-)veiligheid, afvalbeheersing en de ondersteuning van de lokale economie. Deze raamovereenkomst die aan de maatschap Smartville werd gegund, biedt een breed spectrum aan concrete deeloplossingen die volgens lokale noden en wensen en op het eigen ritme kunnen worden geïmplementeerd. Alhoewel de raamovereenkomst een holistische benadering nastreeft, staat het elke afnemer vrij de eigen prioriteiten te leggen binnen een eigen optimale scope.

De promotie van de zachte mobiliteit is een “schoolvoorbeeld” ter zake. Tal van gemeentebesturen en/of scholengemeenschappen willen het fietsen naar school promoten door per geregistreerde rit of per afgelegde km een bonus aan de fietsende scholier of student toe te kennen. Alle instrumenten om dit mogelijk te maken zijn dan ook evident terug te vinden in de catalogus van Smartville. Ook allerlei verkeersgeleidingsprojecten worden ondersteund waarbij de ambitie verder reikt dan het afficheren van vrije parkeerplaatsen. Ook de zonebewaking krijgt veel aandacht. Smartville biedt o.m. een totaaloplossing voor de nieuwe GAS-reglementering m.b.t. de beteugeling van de snelheidsovertredingen in de trage zones. Slimme camera’s kunnen ook lage emissiezones bewaken en de ongeoorloofde toegang tot verkeersluwe straten beteugelen. In de catalogus vinden lokale besturen alle componenten van de geautomatiseerde vaststelling t.e.m. de invordering. De slimme oplossingen helpen besturen ook bij het terugdringen van sluikstorten en weten de milieubewuste consument op passende wijze te belonen voor meetbare energie- en afvalbesparing. In alle deelprojecten kan de communicatie optioneel steunen op een actieve dialoog met de mobiele bewoner, bezoeker, medewerker, ...

Om te vermijden dat de concrete projecten of “use cases” stuk voor stuk als “silo-oplossing” worden ontwikkeld, kan een open (data) platform worden ingeschakeld waarop de synergie tussen verwante oplossingen maximaal kan benut worden en alle projecten deel kunnen zijn van één coherent smart city beleid. Smartville schakelt daartoe een “dataverkeerswisselaar” in die alle berichtenstromen tussen potentieel duizenden meetpunten en evenveel bestemmingen onder controle moet houden. Dat alles met respect voor de (open) datastandaarden zoals die o.m. door OSLO en de VLOCA-gemeenschap worden voorgeschreven. Het resultaat van al dat digitale verkeer moet daarbij desgewenst netjes op een dashboard kunnen worden afgebeeld, hetzij voor operationele controle, hetzij voor beleidsevaluatie, hetzij voor de communicatie met het grote publiek.

In 2022 werden twee nieuwe raamovereenkomsten gesloten. Voor een Geografisch Informatiesysteem op eigen maat kunnen besturen terecht bij Geo-IT bv. De afnemers vinden binnen deze raamovereenkomst een catalogus van “kant-en-klare” basis GIS-toepassingen en bijhorende dienstverlening. Voor advies - onafhankelijk van een eigen oplossing - en voor ondersteuning bij de implementatie en de integratie van GIS-projecten kunnen besturen binnen een tweede perceel beroep doen op de competentie van de opdrachtnemers Geo Solutions nv en GIM nv. Ook in deze raamovereenkomst werd uitvoerig aandacht besteed aan de invulling van een open (geo data-) beleid, voor het respect voor standaarden en voor het streven naar “toegepaste innovatie”. De opdrachtnemers aligneren hun oplossingen en diensten maximaal met de geo-initiatieven van de Vlaamse Overheid i.s.m. de lokale besturen.

Voor de ondersteuning van het lokale e-inclusie beleid kunnen besturen voortaan terecht bij de opdrachtnemers Blenders vzw en Beego bv. Een dienstenpalet verspreid over drie raamovereenkomsten en tien percelen biedt alle elementen nodig voor de uitbouw van een lokaal e-inclusiebeleid zoals beschreven in de Vlaamse veerkracht-oproepen ‘Iedereen digitaal’ en ‘Digibanken’. Besturen kunnen advies inwinnen bij de opmaak en de ontwikkeling van een lokaal e-inclusie (meerjaren) beleidsplan. Ze kunnen een e-inclusie toegankelijkheidscheck laten uitvoeren en innovatieve e-inclusie-acties op het getouw zetten. Ook het inrichten en uitbaten van een lokaal netwerk aan openbare computerruimtes (OCR’s) krijgt in het kader van deze raamovereenkomsten evident de nodige aandacht. Optioneel kan worden voorzien in de vorming van lokale medewerkers en vrijwilligers en in de uitbating van een lokale uitleendienst voor ICT-materialen. De software ICT-ondersteuning aan huis vormt het sluitstuk op de C-smart “e-inclusie toolbox”.

In 2023 zal C-smart de strategische keuze voor slimme aankoopinitiatieven met overtuiging doorzetten. We dragen graag bij tot het digitale welzijn van (lokale) besturen in Vlaanderen en we ontwikkelen nieuwe collectieve programma’s voor de verzekerde continuïteit van de digitale dienstverlening.

VEILIGE INFORMATIESTROMEN

Informatieveiligheid, van verplichte beleidsoptie naar pragmatische praktijk

C-smart werkt met 120 besturen samen aan veilige informatiestromen. Steden, OCMW’s, scholen, hulpverleningszones, provincies, zorgbedrijven, woonzorgcentra en bibliotheken doen structureel beroep op onze dienstverlening. Sinds de GDPR of General Data Protection Regulation in 2018 van kracht werd, rekenen burgers meer dan ooit op een correct beheer van hun persoonsgegevens. De lokale besturen zijn zich inmiddels goed bewust van het belang van een sluitend beleid ter zake en van de mogelijke impact van datalekken.

We brengen de moeilijke wetgeving, de richtsnoeren en de KSZ-normering samen naar een heldere praktijk. We zorgen dat iedereen in de organisatie weet wat van hem of haar in dit kader verwacht wordt. We gaan daarbij projectmatig en vooral pragmatisch aan de slag. We stellen concrete en realiseerbare acties voorop en bieden de nodige documentatie en sjablonen aan zodat het bestuur in de samenwerking een mooie tijdswinst kan boeken.

Verder wil C-smart via opleidingen en vormingen de kennis op vlak van cybersecurity verder uitbreiden en delen met de leden. Samen met partnerorganisaties wordt eveneens bekeken hoe de Vlaamse lokale besturen het best ondersteund worden om permanent de risico’s gekoppeld aan de verder digitalisering het hoofd te bieden.

C·SMART

Veilig informatiebeheer, hoeksteen van data gedreven beleid

Dankzij de impulsen van de Vlaamse Overheid en de lancering van het Digitaal Archief Vlaanderen in het bijzonder, ontwikkelen lokale besturen hun informatiebeheersplannen als hoeksteen van een meer en beter data gedreven beleid. Dat is echter geen triviale opdracht en de inspanning is meestal niet gering. Veel steden en gemeenten hebben inmiddels wel werk gemaakt van de aanstelling van informatie- en archiefbeheerders maar de concrete implementatie van een gestructureerd informatiebeheersplan is nog geen algemeen gevestigde praktijk.

Om de lokale besturen concreet te helpen bij het ontwikkelen van een holistische kijk op die uitdaging en bij het uitstippelen van een praktisch, pragmatisch plan van aanpak, heeft het C-smart team een nieuwe methodiek ontwikkeld. Met de C-smart 'Scan informatiebeheer' verkrijgt een bestuur een concreet beeld van de maturiteit van de interne informatiehuishouding en legt ze de basis voor een langetermijnvisie op een hedendaags en sluitend informatiebeheer. De C-smart 'Scan informatiebeheer' is gebaseerd op het raamwerk informatiemanagement van Audit Vlaanderen en is verder verfijnd op maat van de Vlaamse lokale besturen. De scan houdt rekening met de verschillende aspecten van informatiebeheer zowel op organisatieniveau als op niveau van de kernprocessen. C-smart bracht deze nieuwe dienstverlening in 2022 op de markt en zal ook in 2023 worden verdergezet.

Trajectcontrole as a service. (TAAS) en sanctionerend ambtenaar as a service (SAAAS)

Gemeentelijke administratieve sancties (GAS) werden ingevoerd in 1999 en verder uitgebreid doorheen de jaren. Sinds 1 februari 2022 kunnen steden en gemeenten zelf beperkte snelheidsovertredingen sanctioneren via gemeentelijke administratieve sancties, de zogenaamde GAS 5 inbreuken.

Via het systeem van gemeentelijke administratieve sancties kunnen steden en gemeenten sneller en efficiënter optreden tegen de openbare overlast op hun grondgebied. Zo kunnen hinderlijke gedragingen die niet als heel ernstig worden beschouwd, toch gesanctioneerd worden.

In de lokale GAS-werking zijn er twee belangrijke actoren: de vaststellingsambtenaar en de sanctionerend ambtenaar. Anno 2022 geven lokale besturen aan dat het een hele uitdaging is om een medewerker op te leiden tot sanctionerend ambtenaar. Dit was ook een van de belangrijkste bevindingen van de VVSG nota betreffende de evaluatie van de GAS wet. Verder lijkt de functie minder populair gezien de sanctionerende rol.

We onderzoeken of we naast onze reeds bestaande dienstverlening, de lokale besturen ook kunnen ontlasten op vlak van GAS-sanctionering. Het bestuur hoeft dan geen eigen sanctionerend ambtenaar meer aan te stellen. We willen ons daarbij desgevallend in eerste instantie focussen op beperkte snelheidsovertredingen (GAS 5). Na een positieve evaluatie kan deze dienstverlening mogelijks uitgebreid worden naar de andere types GAS (GAS 1 t.e.m. 4). In het gunstige scenario wordt een C-smart aanbod bestaande uit 'trajectcontrole as a service' (TAAS) enerzijds en 'sanctionerend ambtenaar as a service' (SAAAS) anderzijds, reeds in 2023 concreet.

Het Cipal overheidsdatacenter als veilige haven

Met het overheidsdatacenter in Geel beschikt Cipal over een unieke troef om de leden van de vereniging tastbaar te ontzorgen bij de logische en fysieke beveiliging van de bedrijfskritieke componenten in het eigen netwerk. Eerder was die optie gereserveerd voor die besturen die in een zgn. 'remote desktop modus' wensten te werken. Dankzij de investering in een extra aansluiting op het glasvezelnetwerk van Fluvius is ook "breedband communicatie" tussen het overheidsdatacenter en de lokale besturen mogelijk geworden. Dat betekent dat lokale besturen elke bedrijfskritieke machine kunnen toevertrouwen aan het overheidsdatacenter alsof het Cipal datacenter deel uitmaakt van het eigen lokale netwerk.

Het Cipal overheidsdatacenter geniet reeds het vertrouwen van tientallen lokale besturen groot en klein die er samen meer dan 1.500 virtuele servers onderbrengen en verwelkomt dagelijks meer dan 5.000 medewerkers die in het datacenter hun virtuele werkplek onderhouden. Het overheidsdatacenter heeft dan ook bijzondere knowhow en een unieke focus op de beveiliging en ondersteuning van het digitale patrimonium van de lokale besturen in Vlaanderen.

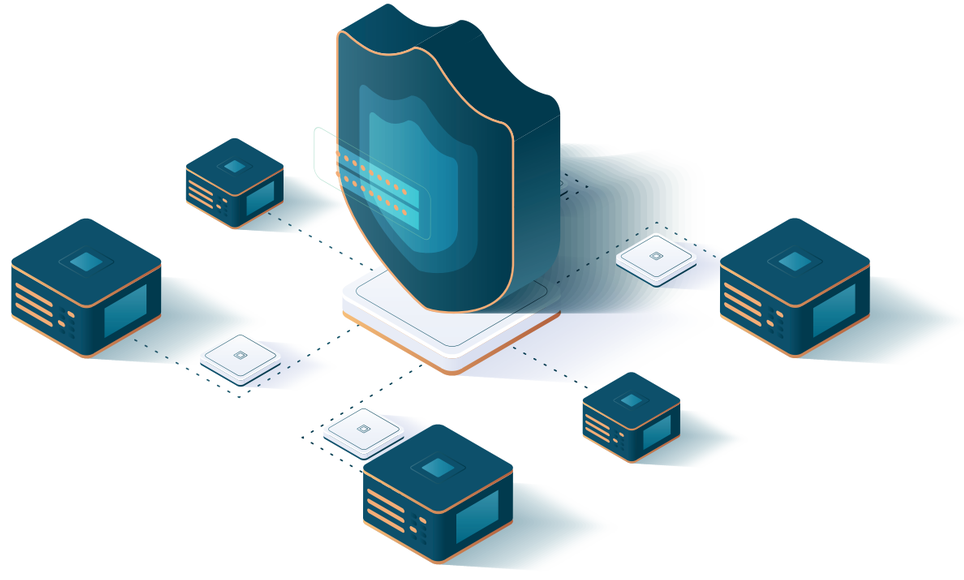

BEGROTING 2023 - TOELICHTING CIJFERS

INLEIDING

In ons ondernemingsplan 2019-2024 gaven we aan dat in deze beleidsperiode verder werk zou gemaakt worden van een duurzame financiering van ons intergemeentelijk samenwerkingsverband. De financiële uitdagingen zijn immers niet min. Denken we maar aan de stijgende personeelskosten en pensioenuitgaven omwille van de hoge inflatie.

Met het oog op een duurzame financiering van ons samenwerkingsverband heeft de Raad van Bestuur daarom een aantal krachtlijnen vastgelegd. Daarbij werden de diverse analytische inkomsten- en kostenposten helder in beeld gebracht zodat deze apart aangestuurd en opgevolgd kunnen worden.

In deze inleiding lichten we de krachtlijnen toe. Vervolgens vindt u het overzicht van de enkelvoudige begrotingscijfers van Cipal dv samen met de financiële resultaten van 2021.

Wat de dienstverlening van C-smart betreft maken we onderscheid tussen enerzijds de activiteiten inzake informatieveiligheid/informatiebeheer en anderzijds de aankoopcentrales en bijhorende bruggenfunctie tussen vennoten en ICT-leveranciers.

De diensten inzake informatieveiligheid/informatiebeheer worden hoofdzakelijk uitgevoerd door een team van vijf interne medewerkers. Deze diensten worden ten behoeve van onze vennoten uitgevoerd aan een kostendelend tarief (kostendekkend, maar er wordt geen winst genomen). Op basis van de lopende contracten mogen we ervan uitgaan dat de opbrengsten/kosten in 2023 in evenwicht zullen zijn.

Het opzetten en beheer van de verschillende aankoopcentrales en het uitvoeren van de bruggenfunctie tussen vennoten en ICT-leveranciers gebeuren vandaag hoofdzakelijk door één interne senior medewerker. De kosten van deze activiteit dienen hoofdzakelijk gedekt te worden door de commissies van de leveranciers die deelnemen aan de aankoopcentrales en waarover wij transparant communiceren (o.m. in onze bestekken).

De werkingskosten van onze vereniging worden tot een minimum beperkt. Deze werkingskosten omvatten onder meer de kosten van de raden van bestuur, de algemene vergaderingen, juridische kosten, kosten i.v.m. de toelichtingen bij de vennoten, kosten van de boekhouding, sociaal secretariaat, ereloon commissaris, kantoorkosten, enz.

Naast de algemene werkingskosten draagt ons samenwerkingsverband nog een aantal “restkosten/kosten van het verleden” met zich mee. Deze kosten hebben bijvoorbeeld betrekking op bepaalde statutaire medewerkers die, wegens ziekte of omwille van een andere reden, niet of slechts gedeeltelijk verrekenbaar zijn. We streven ernaar om deze kosten tot een minimum te beperken en, waar mogelijk, af te dekken door vrijval van opgebouwde voorzieningen.

Komen we tot slot tot de kosten van de responsabiliseringsbijdrage. De sterk stijgende pensioenuitgaven die ons samenwerkingsverband moet dragen voor gewezen statutair personeel vormt onze belangrijkste financiële uitdaging. De in 2023 te betalen responsabiliseringsbijdrage wordt geraamd op 887 k euro. Onze vereniging kan daarbij, in tegenstelling tot de gemeenten, niet genieten van een Vlaamse tussenkomst ten bedrage van de helft van de te betalen responsabiliseringskosten, hetgeen wij ten zeerste betreuren.

Cipal heeft zelf en op eigen kracht de voorbije jaren reeds meer dan 15 miljoen euro voorzieningen aangelegd voor (in de toekomst) te betalen responsabiliseringsbijdragen. Dit zal op termijn niet volstaan, maar we rekenen naar de toekomst toe o.a. ook op de opstroom van dividenden en andere financiële middelen vanuit onze participaties.

Bij het akkoord over de uittreding van de provincies heeft Cipal erover gewaakt dat de provincies bij uittreding een billijke, maar toch aanzienlijke vergoeding voor het sociaal passief van Cipal betalen (in functie van hun aandelenpercentage).

Voor 2023 heeft de Raad van Bestuur beslist geen enkele bijdrage vanwege de vennoten te vragen, noch voor de werkingskosten van onze vereniging, noch voor de responsabiliseringsbijdrage.

Enkel de lokale en provinciale besturen moeten zelf integraal de last van de pensioenen van de statutaire medewerkers dragen, zonder tegemoetkoming van de federale overheid. Net als de VVSG zijn wij vragende partij voor een structurele en duurzame oplossing. Daarbij zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan een fonds waarin de statutaire pensioenen van alle overheden worden gebundeld, met een billijke verdeling van de financieringslasten. Momenteel wordt er naar ons gevoel met verschillende maten en gewichten gewerkt en worden wij opgezadeld met een miljoenenrekening waarop wij weinig of geen vat hebben.

BEGROTINGSCIJFERS 2022 CIPAL DV

Hierna worden de enkelvoudige begrotingscijfers 2023 van Cipal dv besproken en weergeven.

Wij wijzen erop dat deze begroting wordt opgevat als een budget welk gebaseerd is op een aantal assumpties betreffende de lopende en/of nieuwe projecten. Een dergelijk budget is een dynamisch gegeven waarbij zowel voor de kosten als voor wat betreft de opbrengsten in de loop van het komende jaar bijsturingen of afwijkingen mogelijk zijn. Het accuraat inschatten van de toekomstige inkomsten, die vaak onderhevig zijn aan een dynamisch marktgegeven, is niet altijd makkelijk.

Bedrijfsopbrengsten

De begrote omzet in 2023 bedraagt 4.615 k euro. De daling van de begrote omzet van Cipal dv ten opzichte van 2021 staat hoofdzakelijk in verband met de versnelde afbouw van de traditionele software-activiteiten van Cipal dv. Voor de andere bedrijfsopbrengsten is 3.157 k euro geraamd. Hierin zitten o.a. de huuropbrengsten van het Technologiehuis (440 k euro), de opbrengsten met betrekking tot de terbeschikkingstelling van statutair personeel (2.036 k euro) en de commissies van de leveranciers die deelnemen aan de aankoopcentrales (300 k euro). Hier is eveneens 185 k euro opgenomen als bijdrage van de provincie Antwerpen in het sociaal passief en 46 k euro als bijdrage van de provincie Limburg in het sociaal passief. Tot slot wordt rekening gehouden met een opbrengst (geraamd op 150 k euro) die Cipal dv als groepsbijdrage ontvangt ten gevolge van de fiscale consolidatie met Cipal nv en met als doelstelling op groepsniveau vennootschapsbelasting uit te sparen.

Bedrijfskosten

In de rubriek ‘handelsgoederen en onderaannemingen’ is een bedrag voorzien van 3.960 k euro. De rubriek ‘kosten van diensten en diverse goederen’ wordt geraamd op 338 k euro. Binnen de post ‘bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen’ is voor 2023 3.906 k euro ingeschreven. Wat betreft de personeelskosten wordt enerzijds rekening gehouden met de indexering, vooropgesteld door het Federaal Planbureau, en anderzijds met een raming aangaande de in 2023 te betalen responsabiliseringsbijdrage (887 k euro).

De afschrijvingen worden geraamd op 206 k euro en kaderen binnen de aankoop van het Technologiehuis welk over 20 jaar wordt afgeschreven. Rekening houdend met de huuropbrengsten (440 k euro), de interesten op de lening (-20 k euro) en de onroerende voorheffing (-40 k euro) wordt in 2023 een winstgevendheid geraamd van 174 k euro m.b.t. het Technologiehuis.

Voor risico’s en kosten verwijzen we naar de gekende problematiek van de responsabiliseringsbijdrage.

Bij de goedkeuring van de jaarrekening 2019 werd beslist om de verhoging van de voorzieningen die in de komende jaren dient te gebeuren tot aan het maximumpunt (in de assumptie van een responsabiliseringscoëfficiënt die op 50% blijft) in één beweging aan te leggen ten laste van het boekjaar 2019. Aan de basis van de bepaling van dit maximumpunt lag een studie van een verzekeraar vertrouwd met de publieke sector.

In 2021 werd in samenwerking met een extern consulent en verzekeraar gespecialiseerd in pensioenen een update gemaakt van voornoemde studie op basis van recentere gegevens. Dit gaf aanleiding tot een aanpassing van voormeld maximumpunt tot een bedrag gelijk aan 15.381 k euro, en een verhoging van de voorzieningen met 990 k euro. Voornoemde studie werd in juli 2022 geactualiseerd op basis van de gewijzigde inflatievooruitzichten. Ingevolge deze actualisering wordt in de begroting 2023 rekening gehouden met stijging van de voorzieningen met 1.000 k euro.

Voor “restkosten/kosten van het verleden” wordt in 2023 een vrijval van 607 k euro voorzieningen geraamd.

Bedrijfsresultaten

Voor Cipal dv wordt een bedrijfsresultaat begroot van -1.073 k euro. .

Financiële resultaten

De financiële opbrengsten worden geraamd op 1.144 k euro en omvatten de opstroom van dividenden vanwege enerzijds Cipal nv (geraamd op 1.061 k euro) en anderzijds Poolstok cv (geraamd op 83 k euro). Binnen de rubriek ‘financiële kosten’ vinden we 20 k euro terug, zijnde de geraamde interesten op de lening aangegaan voor aankoop van het Technologiehuis.

Resultaat periode 2023

Het begrote (enkelvoudige) nettoresultaat bedraagt 50 k euro voor 2023.

Wij merken daarnaast ook op dat de geconsolideerde financiële resultaten van Cipal dv in 2023 naar alle verwachting positief zullen zijn.

CIPAL DV

BEGROTING 2022	Resultaat CIPAL DV 2021 (in k euro)	Begroting CIPAL DV 2023 (in k euro)
I. BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
a. Omzet	4.867	4.615
b. Voorraad goederen in bewerking: toename/afname	0	0
c. Geproduceerde vaste activa	0	0
d. Andere bedrijfsopbrengsten	2.807	3.157
e. Niet recurrente bedrijfsopbrengsten	0	0
TOTAAL BEDRIJFSOPBRENGSTEN	7.674	7.772
II. BEDRIJFSKOSTEN		
a. Handelsgoederen en onderaannemingen	4.210	3.960
b. Diensten en diverse goederen	278	338
c. Bezoldigingen sociale lasten en pensioenen	3.234	3.906
d. Afschrijvingen	206	206
e. Waardeverminderingen	0	0
f. Voorzieningen voor risico’s en kosten	990	393
g. Andere bedrijfskosten	42	42
h. Afschrijvingen op positieve consolidatieverschillen	0	0
i. Niet recurrente bedrijfskosten	0	0
TOTAAL BEDRIJFSKOSTEN	8.960	8.845
III. BEDRIJFSRESULTAAT	-1.286	-1.073
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	302	1.144
V. FINANCIËLE KOSTEN	23	20
IX. RESULTAAT V. H. BOEKJAAR VOOR BELASTINGEN	-1.007	51
X. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT	1	1
NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	-1.008	50

C·SMART

LOKAAL
DIGITAAL

CIPAL DV | KANTOREN & CORRESPONDENTIEADRES: CIPALSTRAAT 3 | B-2440 GEEL
T +32 14 57 62 11 | F +32 14 58 35 00 | INFO@CIPAL.BE | WWW.CIPAL.BE
IBAN BE91 0910 0416 6076 | BIC GKCCBEBB | RPR TURNHOUT | BTW BE 0219.395.192
MAATSCHAPPELIJKE ZETEL: CIPAL DV | GASHUISBOS 4 | B-2440 GEEL